

Datum
2020-05-20

Beteckning
407-20233-2020

Enheten för planfrågor
[Redacted]

SWECO Energy
[Redacted]@sweco.se

Kompletterande samråd avseende planerade kraftledningar mellan Kolbotten och Nynäshamn i Salems, Södertälje, Botkyrka och Nynäshamns kommuner

Vattenfall Eldistribution AB har genom SWECO Energy översänt ett samrådsunderlag, daterat 24 april 2020, till Länsstyrelsen för kompletterande samråd gällande nätkoncession för 130 kV-ledning mellan Kolbotten och Nynäshamn. Samrådet avser en ny framtagen ledningssträckning vid Vidby/Klövsta i Nynäshamns kommun.

Tidigare avgränsningssamråd i ärendet gjordes under hösten 2019. Länsstyrelsen lämnade ett yttrande daterat 2019-11-15 (Länsstyrelsens diarienummer 407-46153-2019).

Länsstyrelsens synpunkter

Nu aktuell ledningssträckning kommer utföras i nära anslutning till ett flertal fornlämningar bestående exempelvis av gravfält, fornborg samt ensamliggande gravar. Det finns även risk för att det kan finnas idag ej kända fornlämningar inom området. Länsstyrelsen bedömer att det krävs en arkeologisk utredning av området enligt 2 kap 11 § kulturmiljölagen (1988:950) inför den fortsatta planeringen. Ta kontakt med Länsstyrelsens enhet för kulturmiljö i god tid inför det planerade arbetet för samråd. De arkeologiska åtgärderna betalas av den som planerar arbetet.

Beslut i detta ärende har fattats och godkänts digitalt av planhandläggare [Redacted]

Datum
2021-02-16

Beteckning
407-24983-2020

Enheten för bostäder och fysisk planering
[Redacted]

Sweco Energy
kagghamrastutby@sweco.se

Nätkoncession för linje mellan Kolbotten och Nynäshamn i Salems, Södertälje, Botkyrka och Nynäshamns kommuner

Vattenfall Eldistribution AB har genom SWECO Energy översänt ett samrådsunderlag, daterat 25 maj 2020, till Länsstyrelsen för kompletterande samråd gällande nätkoncession för 130 kV-ledning mellan Kolbotten och Nynäshamn. Samrådet avser nya framtagna ledningssträckningar förbi Kagghamra och Stutby i Botkyrka och Nynäshamns kommuner.

Länsstyrelsens synpunkter

Länsstyrelsen har yttrat sig över samrådsunderlag avseende kraftledningen 15 november 2019 (LST dnr 407-46153-2019), 20 maj 2020 (LST dnr 407-20233-2020), 31 augusti 2020 (LST dnr 407-41751-2020) och 15 oktober 2020, rev. 14 december 2020, (LST dnr 407-47217-2020).

Länsstyrelsen hänvisar till tidigare yttranden i ärendet och har för närvarande inget att tillföra.

Upplysning

Fornlämningar

En arkeologisk utredning etapp 1 har utförts för hela sträckan Kolbotten – Nynäshamn inrymmande nu föreslagna stråkalternativ.

Länsstyrelsen har granskat och godkänt rapporten från den arkeologiska utredningen för kraftledningen Kolbotten-Nynäshamn. Underlaget kan därmed ligga till grund för val av sträckningsalternativ.

Totalt identifierades 235 objekt vid utredningen. Av dessa var 77 tidigare registrerade i Kulturmiljöregistret (KMR) medan 161 påträffades inom ramen för utredningen. Merparten av dessa, 123 stycken utgörs av boplatslägen, för vilka ytterligare arkeologisk utredning (etapp 2) kommer att krävas ifall exploatering planeras inom eller i anslutning till dessa områden.

Beslutet har fattats av planhandläggare [Redacted]

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Enheten för planfrågor
[REDACTED]

Datum
2020-08-31

Beteckning
407-41751-2020

Vattenfall Eldistribution AB

[REDACTED] [@sweco.se](mailto:[REDACTED]@sweco.se)

sm_se_nynashamnsolberga@sweco.se

Yttrande över kompletterande ansökan om nätkoncession för linje Kolbotten-Nynäshamn och Nynäshamn-Solberga, i Nynäshamns kommun i Stockholms län

Ärendet

Vattenfall Eldistribution AB har genom Sweco Energy AB till Länsstyrelsen för samråd enligt 6 kap. 24 § miljöbalken översänt ett samrådsunderlag, daterat i juli 2020 gällande kompletterande samråd för nya sträckningsförslag Axelsberg (Kolbotten-Nynäshamn och Nynäshamn-Solberga) i Nynäshamns kommun. Samråd har tidigare hållits i ärendet där Länsstyrelsen lämnat yttrande med dnr 407-46153-2019 samt 407-29469-2020.

Länsstyrelsens synpunkter

Fornlämningar

Länsstyrelsen bedömer att det är risk för att det kan finnas idag ej kända fornlämningar inom området och att det därför krävs en arkeologisk utredning av området enligt 2 kap 11 § kulturmiljölagen (1988:950) inför den fortsatta planeringen.

Ta kontakt med Länsstyrelsens enhet för kulturmiljö i god tid inför det planerade arbetet för samråd. De arkeologiska åtgärderna betalas av den som planerar arbetet. Länsstyrelsens har ett pågående ärende gällande arkeologisk utredning för tidigare anmälda ledningssträckor, dnr 431-20428-2020.

Förorenade områden

Vid utbyte eller utrivning av gamla kreosotimpregnerade stolpar är det lämpligt att undersöka om dessa gett upphov till någon föroreningsituation samt om någon typ av riskreducerande åtgärd är nödvändig.

Om föroreningar påträffas vid markarbeten ska tillsynsmyndigheten kontaktas. Eventuella utredningar och åtgärder ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.

Beslutet har fattats av planhandläggare [REDACTED]

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Avgränsningssamråd enligt miljöbalken för linje mellan Kolbotten och Gärtuna i Salems och Södertälje kommuner i Stockholms län, gällande ombyggnation, spänningshöjning från 70 kV till 130 kV och ny sträckning inom befintligt ledningsstråk

Ärendet

Vattenfall Eldistribution har genom SWECO Energy översänt ett underlag för avgränsningssamråd enligt miljöbalken 6 kap 28-32 §§ daterat juni 2020 för ombyggnation och spänningshöjning av 70 kV-linjer mellan Kolbotten och Gärtuna i Salems och Södertälje kommuner i Stockholms län, samt sträckning för ny linje i befintlig kraftledningskorridor för 400 kV-linje samt två 70 kV-linjer. Ombyggnad avser utbyte av 70 kV-linje med träportaler till fackverkstorn och spänningshöjning till 140 kV.

Vattenfall har bedömt att verksamhetens miljöeffekter blir små då det i huvudsak handlar om åtgärder i befintlig ledningsgata. Men då projektet är tidskritisk och därtill hänger samman med ombyggnad av ledning hela vägen mellan Kolbotten och Nynäshamn, så har verksamhetsutövaren valt att utgå ifrån att det är fråga om en betydande miljöpåverkan. Inget undersökningssamråd har genomförts utan samrådet inleds med ett avgränsningssamråd. Avgränsningssamrådets syfte är att utreda omfattningen av och detaljeringsgraden i den MKB som ska tas fram för att utgöra beslutsunderlag. För en av ledningarna, L3, utgör detta samråd en komplettering av ett samråd som hölls hösten 2019 om spänningshöjning av hela ledningens sträckning mellan Kolbotten och Nynäshamn.

Länsstyrelsen har i sin roll att samordna statens intressen, tagit del av synpunkter från Trafikverket daterat, den 2 oktober 2020.

Länsstyrelsens synpunkter

Utöver det preliminära innehållet i MKB:n som Vattenfall tagit upp i samrådsunderlaget anser Länsstyrelsen att behovet av markförläggning av kabel behöver förtydligas i relation till vattenskyddsområde samt att föroreningsituationen behöver tydliggöras i framtagandet av MKB:n. Åtgärdernas påverkan på riksintresse för kommunikationer (väg och järnväg) bör även klargöras i det fortsatta arbetet.

YTTRANDE

Datum
2020-10-15Beteckning
407-47217-2020

reviderat 2020-12-14

Länsstyrelsen lämnar även upplysningar om tillstånd som krävs med hänsyn till naturmiljö, fornlämningar med mera.

Riksintresse kommunikationer

Ledningen korsar väg och järnväg som är av riksintresse. I samrådsunderlaget framgår inte hur den nya ledningen påverkar riksintresse för kommunikationer. Detta bör klargöras i det fortsatta arbetet och hänsyn bör tas till bebyggelsefria avstånd från väg och järnväg (se trafikverkets samrådsyttrande). Ledningar får inte placeras på ett sådant sätt att anläggningar av riksintresse påverkas negativt.

Vattenskyddsområde

Av samrådsunderlaget framgår att ca 1,5 km av det aktuella området ligger inom Bornsjöns vattenskyddsområde, sekundär skyddszon. Vattenfall bedömer att ombyggnationen av aktuella befintliga luftledningar inte motiverar annan teknik än luftledning, men att det ändå kan komma att krävas markförläggning av en eller flera av ledningarna på kortare sträckor in till station Kolbotten av tekniska skäl. Enligt punkt 3.2 i skydds- och ordningsföreskrifterna för Bornsjöns vattenskyddsområde, får industriell verksamhet (innefattande bland annat tekniska anläggningar) inte etableras. Enligt punkt 4.2 i skydds- och ordningsföreskrifterna, får inte ändring eller utökning ske av de industriella verksamheter som behandlas i punkt 3.2. Ansökan om dispens från skydds-föreskrifterna krävs för detta. När det gäller denna punkt och ändring/utökning enligt punkt 4.2 i skydds-föreskrifterna för Bornsjöns vattenskyddsområde, krävs dock inte dispens för själva dragningen och anläggandet av elkabel i luft eller mark i detta ärende om samrådsyttrande. Endast om det i samband med dragning och påkopplingen av elkablar inom fastigheten [REDACTED] där transformatorstationen i Kolbotten är belägen, kommer att ske några ändringar eller utökningar som strider mot gällande miljölagstiftning eller villkoren i beslut för transformatorstationen, diarienummer 49692-2020, daterat den 18 februari 2020, kan en ny prövning av dispens krävas.

Vid markarbeten i samband med anläggande av bland annat markkabel och nya stolpar, berörs även punkt 3.7 om muddring, schaktning, sprängning med mera i skydds- och ordningsföreskrifterna för Bornsjöns vattenskyddsområde. Ansökan om tillstånd i enlighet med skydds-föreskrifterna krävs även för dessa arbeten. Dock gäller undantaget att "erforderliga arbeten för nyanläggning och underhåll av va-, gas-, el- och teleledningar utförs under förutsättning att de inte strider mot bestämmelserna i gällande miljölagstiftning" i detta ärende. Planerade arbeten kan utföras utan tillstånd med hänvisning till detta undantag i punkt 3.7, under förutsättning att de inte strider mot bestämmelserna i gällande miljölagstiftning. Planerade arbeten får inte heller strida mot villkoren i tidigare beslut för Kolbotten (fastighet [REDACTED]) om dispens och tillstånd med diarienummer 49692-2020, daterat den 18 februari 2020. Då kan däremot krav om dispens och/eller tillstånd bli aktuellt.

Länsstyrelsen har skrivit beslut daterat den 18 februari 2020, beteckning 521-49692-2019, avseende om- och tillbyggnad av befintlig transformatorstation på fastighet [REDACTED] i Kolbotten inom Bornsjöns vattenskyddsområde, Salems

YTTRANDEDatum
2020-10-15Beteckning
407-47217-2020

reviderat 2020-12-14

kommun. Beslutet avser dispens och tillstånd med villkor i enlighet med punkt 3.2 och 4.2 respektive 3.7 i skyddsföreskrifterna för Bornsjöns vattenskyddsområde. Beslutet kan eventuellt beröras av den i samrådsunderlaget redovisade ombyggnationen av ledningar och stationer, varför sökanden behöver kontrollera detta så att villkoren i beslutet följs.

Markföroreningar

I samrådsunderlaget anges att Kolbottens transformatorstation utgör ett potentiellt förorenat område som inte har riskklassats, samt att en miljöteknisk markundersökning genomförts utanför ramen för föreliggande ledningsprojekt. Eftersom den nämnda undersökningen inte redovisats närmre kan Länsstyrelsen inte bedöma den aktuella föroreningssituationen och dess eventuella miljöpåverkan för det aktuella projektet. Den bör därmed redogöras för i MKB.

Utöver detta är Länsstyrelsen i allmänhet av den meningen att det vid utbyte eller utrivning av gamla kreosotimpregnerade stolpar är lämpligt att undersöka om dessa gett upphov till någon föroreningssituation samt om någon typ av riskreducerande åtgärd är nödvändig. Även detta bör redogöras för i MKB.

Tillsynsmyndigheten ska samrådas vid eventuella utredningar och åtgärder samt kontaktas om föroreningar påträffas vid markarbeten.

Elektromagnetiska fält

I Sverige finns det idag inga gränsvärden för magnetiska fält då ansvariga myndigheter anser att mer forskning behövs. Det finns vissa studier där forskare har sett samband mellan exponering under barnåren för magnetfält som ligger över det normala och en något ökad risk för leukemi. Världshälsoorganisationen har därför tagit fram ett gränsvärde på 0,4 µT gällande magnetiska fält. I kommande MKB bör det tydligt framgå vilka nivåer på magnetiska fält som kommer att förekomma vid de aktuella bostäderna längs med den tänkta sträckan. Även om det inte finns något fastslaget riktvärde i Sverige ska bästa möjliga teknik användas för att säkerställa att olägenhet för människors hälsa och miljö inte uppkommer.

Upplysning**Fornlämningar**

Länsstyrelsen konstaterar att de planerade ledningsåtgärderna kommer att utföras i nära anslutning till ett stort antal fornlämningar bestående exempelvis av gravfält, fornborg, boplatser, ensamliggande gravar samt hägnadssystem. Det finns även risk för att det kan finnas idag ej kända fornlämningar inom området.

Länsstyrelsen bedömer att det krävs en arkeologisk utredning av området enligt 2 kap 11 § kulturmiljölagen (1988:950) inför den fortsatta planeringen och har beslutat att utföra en arkeologisk utredning för hela sträckan Kolbotten – Nynäshamn (LST dnr: 431-20428-2020) där ovan nämnda delsträcka kommer att ingå.

YTTRANDE**Datum**
2020-10-15

reviderat 2020-12-14

Beteckning
407-47217-2020*Naturresevat*

Bornsjöns naturresevat berörs av den planerade åtgärden. Enligt föreskrifterna är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd dra fram mark- eller luftledning. För att få tillstånd enligt föreskrifterna krävs att åtgärden är förenlig med naturresevatets syften. Länsstyrelsen anser därför att den planerade åtgärden är tillståndspliktig, även om den utförs i befintlig ledningsgata.

Beslutet har fattats av planhandläggare

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Enheten för bostäder och fysisk planering
[REDACTED]

Datum
2020-03-22

Beteckning
407-10388-2021

SWECO Energy
[REDACTED]@sweco.se
För Vattenfall Eldistribution

Kompletterande avgränsningssamråd avseende ansökan om nätkoncession för linje (tillstånd) för spänningshöjning och ombyggnation av kraftledning mellan Kolbotten och Nynäshamn, gällande ny framtagen ledningssträckning vid Vidby/Klövsta/Axelsberg i Nynäshamns kommun

Ärendet

Verksamhetsutövaren har skickat kompletterande samråd med tillhörande samrådsunderlag daterat 2021-02-18, enligt 6 kap. miljöbalken, för planerad kraftledning mellan Kolbotten-Nynäshamn. Ärendet avser ny framtagen ledningssträckning vid Vidby/Klövsta/Axelsberg.

Tidigare avgränsningssamråd i ärendet gjordes under hösten 2019. Länsstyrelsen lämnade ett yttrande daterat 2019-11-15 (Länsstyrelsens diarienummer 407-46153-2019). Yttrande för kompletterande samråd för sträckan mellan Vidby/Klövsta lämnades 2020-05-20 (dnr: 407-20233-2020)

Det kompletterande samrådet avser nytt sträckningsalternativ för ledningsdragningen vid Vidby/Klövsta/Axelsberg. Ny kraftledning som avses är *utredd sträckning vintern 2021*, turkosblå linje på kartunderlaget. Då Länsstyrelsen tidigare har yttrat sig över de andra alternativen avser detta yttrande endast det nya förslaget till sträckning. De ställningstaganden som gjorts i tidigare samrådsunderlag gällande påverkan på omgivningsaspekter bedöms fortsatt som giltiga för ledningsdragningen i övrigt.

Länsstyrelsen har i sin roll att samordna statens intressen, tagit del av synpunkter från Trafikverket 2021-03-11.

Länsstyrelsens synpunkter

Fornlämningar

En arkeologisk utredningen krävs för det ändrade sträckningsförslaget som inte tidigare omfattats av en arkeologisk utredning. Det rör sig då om den nya sträckningen vid Klövsta där den viker av mot öst för att sedan gå ihop med den tidigare sträckningen strax norr om Vidby.

KOMPLETTERANDE YTTRANDEDatum
2020-03-22Beteckning
407-10388-2021*Naturvård*

Föreslagen sträcka för kraftledning passerar utkanten av ett område med ekar. Från naturvårdssynpunkt är det fördelaktigt om tillräckligt med avstånd hålls till ekarna så att dessa inte avverkas. Om asparna som står i brynet framför en av ekarna behöver avverkas och slyet sedan hålls efter så är det positivt för eken.

Jordbruksmark

Utöver de åtgärder som lyfts i samrådsunderlaget för att minimera intrång i åkermark är det viktigt att kraftledningen i sig inte hindrar fortsatt brukande av jordbruksmark/användande av åkermark, vilket bör ingå i MKB:n för föreslaget sträckningsalternativ.

Elektromagnetiska fält

Inom 100 meter från den nya föreslagna sträckningen finns tre bostadshus. Respektive bostadshus ligger på ca 60 m (Klövsta 3:5), ca 55 m (Klövsta 1:14) och ca 80 m avstånd (Vidbynäs 3:3).

I Sverige finns det idag inga gränsvärden för magnetiska fält då ansvariga myndigheter anser att mer forskning behövs. Det finns vissa studier där forskare har sett samband mellan exponering under barnåren för magnetfält som ligger över det normala och en något ökad risk för leukemi. Världshälsoorganisationen har därför tagit fram ett gränsvärde på 0,4 µT gällande magnetiska fält. Till kommande MKB bör det tydligt framgå vilka nivåer på magnetiska fält som kommer att förekomma vid de aktuella bostäderna längs med den tänkta sträckan. Även om det inte finns något fastslaget riktvärde i Sverige ska bästa möjliga teknik användas för att säkerställa att olägenhet för människors hälsa och miljö inte uppkommer.

Beslutet har fattats av planhandläggare

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.